

GUATEMALA: remeni i trïi

Quico Gurrera i Magrané (*)

Arribes a l'aeroport, el taxista et porta a l'hotel. De l'hotel a Guatemala Antigua, Chichicastenango, Todosantos, Huehuetenango, Chela, Costa caribenya i finalment el gran Tikal (parc nacional).

La resta, un país "aparentment" molt democràtic i una mica bastant més pobre que els països occidentals democràtics. La curiositat, però, em fa conèixer el que s'anomena moviment popular, és a dir, les diferents organitzacions populars. De sobte, m'assabento que hi ha desplaçats, refugiats a Mèxic, retornats, les CPR (Comunitats de Població en Resistència), la URNG (guerrilla), moltes vídues i orfes per culpa dels 12 anys de massacres i repressió per part de l'exèrcit i les forces de seguretat de l'Estat.

La curiositat vol arribar a més, i me n'adono que hi ha moltes vagues del personal sanitari, que treballa en condicions desastroses en allò que se'n diu Hospitals, dels mestres, que amb prou feines mengen i sobreviuen penosament, dels "campesinos", que perden la salut en les grans extensions de cafè, cotó i canya de sucre que l'Oligarquia, creada des

de fa 500 anys pels nostres veïns de l'època, manté en les costes.

L'única terra pobre i freda que la majoria dels indígenes pot tenir, és un altiplà molt poblat on la terra és estrangulada i pelada fins a la cima de Milpa. Allí hi ha un servei de camió de càrrega per transportar totes les persones, anomenats despectivament "Inditos", que passaran a convertir-se en bèsties de càrrega sota les ordres del fuet del capatàs de les finques.

A la Sierra i a l'Ixcán els enfrontaments guerrilla-exèrcit continuen, i enmig d'ells una població civil espera ser reconeguda com a guatemalencs en

el seu propi país.

Al Petén la fusta surt i entra com les flors que cauen a la tardor, sota la mirada i el somriure d'orella a orella d'una gran part de l'exèrcit que controla el negoci. La "Policia Nacional" viu de les "mordidas", l'únic que sap fer. I amb tot això, el negoci d'ara és l'extracció d'òrgans, per tant, si teniu un infant NO EL PORTEU a Guatemala.

I recordeu que la impunitat és el principi fonamental i rector que les institucions i el poder d'aquest país té a la seva

ment, si això saben què és.

La Constitució és adolescent, nova, però sobretot encara **verge**, verge per anys; a veure quant de temps passarà perquè es faci complir!!

I qui ho havia de dir!, en aquest país hi ha encara 23 llengües indígenes, és un país pluricultural, i ho és de **fet** (encara que cada vegada s'està perdent més) però ni somiar-ho de **dret**: el castellà és encara la llengua de l'Imperi, ...de quin Imperi! A saber! com diuen els "Chapinos".

Ciudad de Guatemala, a 28 de març de 1994

(*) Membre de la Delegació d'Entrepobles a Tarragona